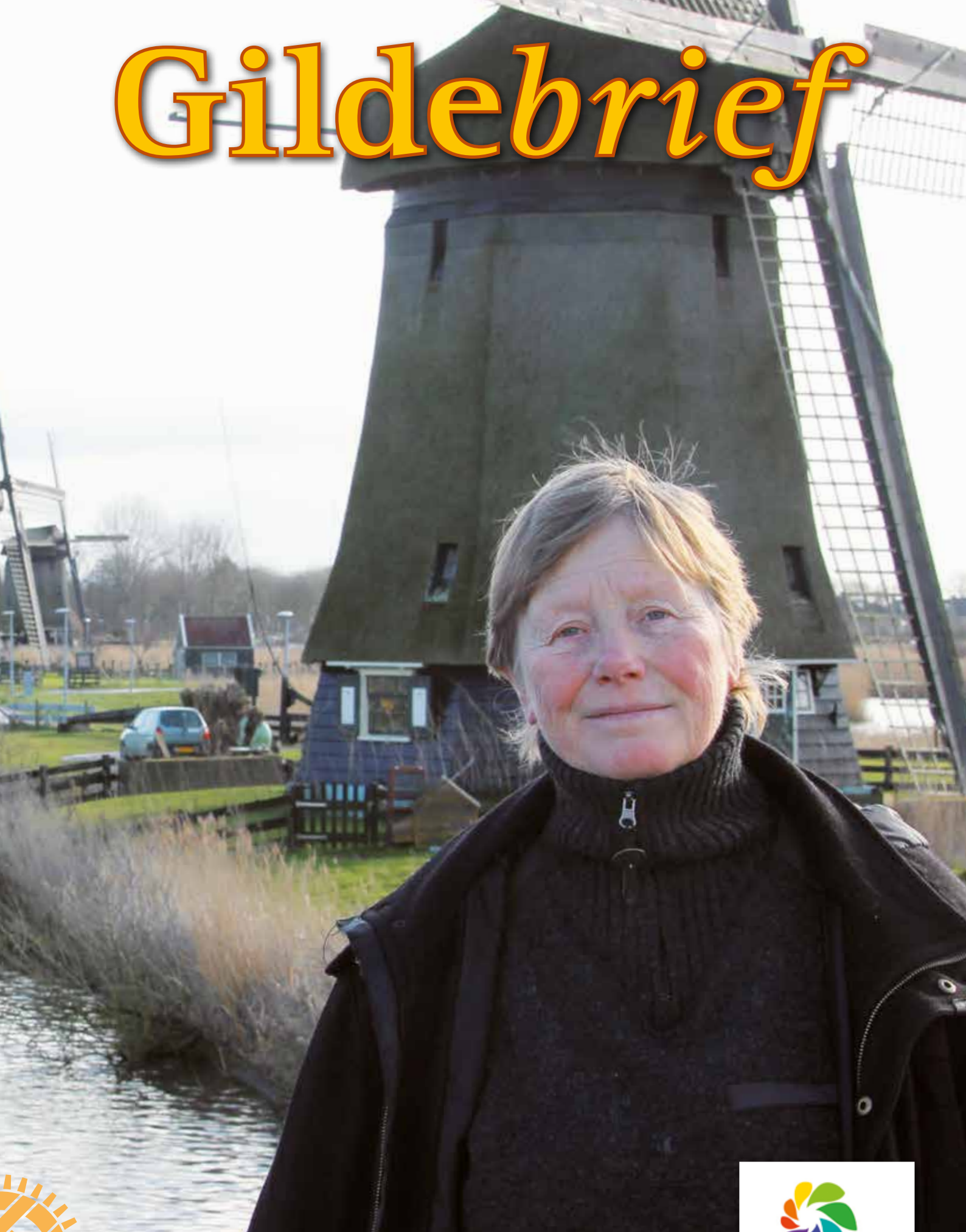

Gildebrief

Het Gilde van Vrijwillige Molenaars

35e jaargang no. 1 maart 2016

Nationale Inventaris
Immaterieel Cultureel
Erfgoed Nederland

Gildebrief

De Gildebrief is het verenigingsblad van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVM) en verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 2.300 stuks in de maanden maart, juni, september en december.

Alle leden van de vereniging hebben het recht in de Gildebrief artikelen te plaatsen, hun mening te uiten en kanttekeningen bij het beleid van de vereniging te plaatsen.

Het hoofdbestuur van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars is niet verantwoordelijk voor deze uitingen en kan hierop niet worden aangesproken.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van artikelen berust bij de auteur.

De redactie is, tenzij anders vermeld, verantwoordelijk voor het geheel als blad.

Abonnement niet leden

Niet leden van het Gilde kunnen zich abonneren op de Gildebrief door donateur van het Gilde te worden voor het minimale bedrag van 15 Euro.

Advertenties

Voor bedrijven of instellingen die gelieerd zijn aan 'de molenwereld' bestaat de mogelijkheid in de Gildebrief te adverteren. Informatie is verkrijgbaar bij de penningmeester.

Bestuur van Het GVM

Voorzitter
Erik Kopp
voorzitter@vrijwilligemolenaars.nl

Secretaris
Tom Kreuning
Molenkade 8, 1829 HZ Oudorp (NH) 06 - 4308 5173
secretris@vrijwilligemolenaars.nl

Penningmeester
Karel Ouendag
penningmeester@vrijwilligemolenaars.nl

Afdelingscoördinator
Ingrid Friesema
afdelingscoördinator@vrijwilligemolenaars.nl

Opleidingscoördinator
vacature
opleidingscoördinator@vrijwilligemolenaars.nl

Algemene zaken
vacature

Ledenadministratie

Frans Tullemaans
ledenadministratie@vrijwilligemolenaars.nl

Vertrouwenpersoon

Ada Meurs
Telemannstraat 60, 8031 KL Zwolle 06 - 1676 6741
Hub van Erve
Hoevense Kanaaldijk 9, 5018 EA Tilburg 013 - 536 2100

Verzekering en boekhouding

Jan Wieffer
boekhouding@vrijwilligemolenaars.nl

Communicatiecoördinator

(Website en social media)
Jochem van Engelenhoven
communicatie@vrijwilligemolenaars.nl

Examencoördinator

Wilma Dondergoor
examencoördinator@vrijwilligemolenaars.nl

Coördinator Arbo & Veiligheid

Vacature

Bliksemafleidercontrole

Leo Tiggelman
bliksemafleidercontrole@vrijwilligemolenaars.nl

Gildeverzendingen

Hub van Erve
verzendingen@vrijwilligemolenaars.nl

Steunpunt molenbiotoop

Mark Ravesloot (De Hollandsche Molen)
Zeeburgerdijk 139, 1095 AA Amsterdam 020 - 623 8703
DHM@molens.nl

Rekeningnummers

IBAN NL40 TRIO 0198 54 28 95 (algemeen)
IBAN NL26 TRIO 0198 55 85 70 (Gildeverzendingen)
BIC TRIONL2U

Kon. Bibliotheek: ISSN 1381-9151

Jaarverslag over 2015

6

Nationale Molendag

10

Molino de Antigua

16

Jaarverslag bliksemafleidercontrole 2015

20

In dit nummer:

maart 2016

De Kam	3
Uitnodiging ALV	4
Jaarverslag GVM over 2015	6
Nationale Molendag, Welkom in de molen!	10
Imago	12
Toekomstvisie	14
Houtzagersgilde, stand van zaken	15
Molino de Antigua	16
Jaarverslag bliksemafleidercontrole 2015	20
Bijscholing instructeurs Overijssel	23
Molenaar: geschikt / ongeschikt	24

Redactie Gildebrief

Hoofdredactie: Tom Kreuning
Redactieadres: Molenkade 8 1829 HZ Oudorp (NH)
06 - 4308 5173
redactie@vrijwilligemolenaars.nl
Eindredactie: Mark Dwarswaard i.s.m.
Caroline Schaeffer
Tekstredactie: Barend Zinkweg

Deze Gildebrief is mede tot stand gekomen dankzij medewerking van onze regiocorrespondenten:
Zuid: Jo Meessen
Zuid-Holland: Jaap ten Broek

Voor de regio's Noord, Oost, Noordwest en Zeeland zijn wij nog op zoek naar regiocorrespondenten. U kunt zich hiervoor aanmelden bij de hoofdredacteur.

Vormgeving

Studio De Bunschoter

Druk

Drukkerij de Bunschoter, www.debunschoter.nl

Kopij en mededelingen

De redactie neemt graag kopij en suggesties voor artikelen in ontvangst en beoordeelt deze op plaatsbaarheid in haar geheel, gedeeltelijk of in gewijzigde vorm, zulks in overleg met de auteur.

Kopij voor het **juninummer** van 2016 moet in het bezit zijn van de redactie **voor 1 mei 2016**. Voor een latere aanlevering dient men te overleggen met de redactie.
Teksten (al dan niet met foto's) kunnen worden aangeleverd per email. Bij voorkeur in Word op emailadres redactie@vrijwilligemolenaars.nl.

Neem voor het meezenden van foto's even contact op met de eindredacteur.

Nummer 1

Wederom een vol nummer, met dank aan de inzenders!

We hebben niet alles kunnen plaatsen; een artikel van L.E.Raar, Theorie en Praktijk over zeilslag en een artikel van Jan Hofstra over krachten op de vang zijn voor deze Gildebrief te groot en hevelen we over naar een volgende editie.

In de vorige Gildebrief werd Rienk Oldenkamp aangekondigd als nieuwe Veiligheidscoördinator, in deze moeten we alweer aangeven dat hij daarmee al is gestopt en dat er weer een vacature is voor deze functie. Dan is er ook nog een vacature voor de hoofdredacteur, zie elders deze pagina.

Uiteraard in deze 1e Gildebrief van het nieuwe jaar weer de uitnodiging voor de Algemene Jaarvergadering in Utrecht en het bijbehorende jaarverslag van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

*Wij wensen jullie veel leesplezier!
De redactie.*

De Kam

Het bestuur is begonnen met het bezoeken van de afdelingsbesturen. Enerzijds zijn die bezoeken voor mij een eerste kennismaking. Anderzijds wordt er stevig doorgevraagd naar onderwerpen zoals: hebben we een hoofdbestuur nodig en zo ja wat moet het bestuur wel en niet doen, hoe bewaken we de kwaliteit van de opleiding in het algemeen en van de instructeurs in het bijzonder, hoe is het ledenbestand binnen een afdeling opgebouwd en welke conclusies vallen daaruit te trekken en ten slotte de vraag wat ons bindt binnen het Gilde.

Ook het rapport uit 2012 "Malen op de wind van morgen" wordt gezamenlijk geactualiseerd. Het zijn inspirerende ontmoetingen, uitstekend door de afdelingen voorbereid, gastvrij en openhartig. Het voornemen is alle provinciale afdelingen voor eind augustus bezocht te hebben. Daarna komt het

bestuur met een informatie uitwisseling. Dat is echt nodig. Eén van de veel gehoorde opmerkingen is dat de afdelingen zo weinig van elkaar weten en dat het bestuur daarin een belangrijke rol kan vervullen. Het bestuur neemt dit ter harte.

De nominatie voor UNESCO van het ambacht van de wind- en watermolenaar levert voor enkelen onder ons in korte tijd veel werk op. Er moet vóór 31 maart a.s. een omvangrijk dossier worden opgesteld dat aan zeer strikte eisen moet voldoen. Belangrijk item in het dossier is hoe Nederland denkt dit ambacht voor de toekomst te beschermen en in stand te houden. Ook is er een korte film gemaakt die tot uitdrukking moet brengen wat het ambacht inhoudt. Ik mocht de preview zien en ben onder de indruk.

Twee belangrijke functies zijn vacant. Het betreft de opleidingscoördinator binnen het bestuur. Voor het Gilde, dat opleiden

als de belangrijkste taak ziet, is dit een essentiële positie. Daarnaast is de functie van veiligheidscoördinator opnieuw vacant. Ook hiervoor zoekt het bestuur naar een goede invulling. Ik hoop in de volgende KAM te kunnen melden dat beide vacatures ingevuld zijn.

Ten slotte wil ik afsluiten met iets waar ik altijd weer stil van word. Het relateert het "besturen" en plaatst e.e.a. in perspectief. Iedere keer wanneer ik via "social media" (altijd FB) te lezen krijg of anderszins hoor dat een molenaar ergens in het land is overleden, heb ik een gevoel van verbondenheid. Ook al ken ik betrokken molenaar in vele gevallen niet persoonlijk. Dat de molens in de nabije omgeving van de molenaar (en natuurlijk zijn of haar molen) in de rouw komen te staan blijft een teken van groot respect voor die molenaar en is een prachtig gebaar dat niet verloren mag gaan.

Erik Kopp, vz

VACATURE HOOFDREDACTEUR

Tom Kreuning heeft deze functie geruime tijd opgepakt, maar sinds hij de functie van secretaris van het hoofdbestuur van het GVM op zich heeft genomen neemt de combinatie van functies te veel tijd in beslag. Vandaar dat de redactie van de Gildebrief op zoek is naar een nieuwe hoofdredacteur. Gildeleden die zich hiervoor willen opgeven of vragen hebben over de functie kunnen contact opnemen met Tom Kreuning, zie colofon.

Uitnodiging

voor de ledenvergadering 2016 van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars

Aan Leden en Donateurs van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars. Hierbij nodigen wij u uit voor de algemene ledenvergadering 2016 van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars, die op zaterdag 2 april a.s. gehouden wordt op Houtzaagmolen De Ster te Utrecht in de wijk Lombok, Molenpark 5, 3531 ET Utrecht.

Aanvang 10.00 uur

1. Opening
2. Vaststellen verslag bijzondere Algemene Leden Vergadering van 7 november 2015
3. Bestuursmededelingen door de voorzitter
4. Jaarverslag 2015
5. Financieel verslag 2015
6. Begroting 2016
7. Stand van zaken "verbeteren lesstof"
8. Stand van zaken "malen op de wind van morgen"
9. Rondvraag
10. Sluiting

Alle vergaderstukken staan op de website. www.vrijwilligemolenaars.nl

11.00	Lezing over UNESCO door Albert van der Zeijden
11.30	Uitleg molen De Ster
12.00	Lunch (wordt verzorgd door het Gilde)
13.00	Uitreiking certificaten aan de geslaagden van de korenmolenaarscursus van het AKG
v.a. 13.00	rondleiding door molen De Ster
14.00	Einde

Molen De Ster

Molen De Ster ligt aan de noordoever van de Leidse Rijn in Utrecht in de kleurrijke wijk Lombok. Het adres is Molenpark 5. Centraler in Nederland kan bijna niet.

Openbaar vervoer

De molen ligt op ongeveer 600 meter loopafstand van de uitgang Jaarbeurs van Utrecht Centraal.

Parkeren

Als je met de auto komt, is het misschien handig om gebruik te maken van P+R Westraven.

Die ligt aan afrit 17 (Laagraven/Transferium) aan de A12, net naast het gebouw van Rijkswaterstaat naast de Galecoper Brug. Het adres is Griffioenlaan 1. Een dag parkeren en openbaar vervoer met tot 5 personen met de sneltram naar het centrum van Utrecht kost € 5,00. Reken een kwartier. Je stapt uit op de Graadt van Roggenweg. Die loopt parallel aan de Leidse Rijn, op 100 meter zuidelijk daarvan. Het is nu 200 meter naar de molen.

Je kunt ook parkeren op de parkeerplaats van de Jaarbeurs. P1 op de Graadt van Roggenweg is dan het handigst. Parkeren kost € 3,50 per uur en het is ongeveer 400 meter lopen naar de molen.

Parkeren op straat in de buurt van de molen is beperkt mogelijk en kost € 3,50 per uur.

Koning Molenzeeilen

- Nieuwe zeilen
- Reparaties
- Touwwerk
- Smeermiddelen
- En meer

Sipke Koning
06-44003400

www.koning-molenzeeilen.nl

Had u hier uw advertentie willen hebben?

Neem dan contact op met de penningmeester.

Zeilmakerij van Neerven bv

**MOLENZEILEN IN
WK77 BRUIN OF WIT,
MARLON BOLUS ROOD**

Driek van Erpstraat 1

5341 AK OSS

Tel. 0412-624028

Fax. 0412-627973

info@zeilmakerijvanneerven.nl

**DEGELIJKHEID EN
GEGARANDEERD DE
BESTE KWALITEIT !!**

MOLENSTEENMAKERIJ

Voor de beste kunstmaalstenen als ook
blauwe basaltlava maalstenen.
Tevens wrijfstenen, kweernen (romeins model)
demonstratiestenen (ø 10, 15 of 20 cm) en
huishoudmolens.
Zeer snel en vakkundig scherpen van
uw molenstenen en maaltechnische adviezen.

Werkplaats:

Rijksweg 146

6586 AB Plasmolen, Nederland

Telefoon: 024 - 696 36 54

Fax: 024 - 696 36 57

GSM 0653667686

E-mail: molensteenmakerij@planet.nl

Jaarverslag over 2015

Algemeen

Bestuur

Het bestuursjaar 2015 kenmerkte zich door het onverwacht aftreden van voorzitter Theun Vellinga, die in maart om gezondheidsredenen is gestopt. Een benoemingscommissie kreeg opdracht een nieuwe voorzitter te zoeken die in november zou kunnen aantreden. Vice-voorzitter Bas de Deugd heeft het voorzitterschap tot die tijd waargenomen. Op de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 4 april in het stoomgemaal Hertog Reijnout, nabij Nijkerk, waren circa negentig leden aanwezig.

Tijdens de buitengewone Algemene ledenvergadering (bALV) van 7 november in Amersfoort is Erik Kopp door de aanwezige leden gekozen als nieuwe voorzitter. Tijdens deze ledenvergadering is afscheid genomen van Bas de Deugd en Mark Dwarswaard.

Naast Erik Kopp, voorzitter, bestaat het bestuur uit: Tom Kreuning, secretaris, Karel Ouendag, penningmeester, Ingrid Friesema, afdelingscoördinator en Drewe Schouten, algemene zaken. Er is een vacature ontstaan voor de functie opleidingscoördinator.

UNESCO

In november heeft Minister Bussemaker (OC&W) na het overnemen van het advies van de Raad van Cultuur, bekend gemaakt om uit de nationale inventarislijst van immaterieel cultureel erfgoed het ambacht van wind- en watermolenaar voor te dragen voor de 'Representatieve Lijst' van immaterieel erfgoed van UNESCO. De bekendmaking vond plaats tijdens een feestelijke gebeurtenis op krijtmolen D'Admiraal in Amsterdam. Hierbij waren ondermeer vertegenwoordigers van het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde (AKG), het Gild Fryske Mounders (GFM), de Vereniging De Hollandsche Molen (DHM) en het centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed (VIE) aanwezig.

Voor deze voordracht is een nominatiedossier nodig. Dit dossier wordt samengesteld door het VIE met inbreng van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVM), GFM, AKG en de DHM. Tevens moeten er 10 foto's en een film van maximaal 10 minuten in het dossier. Het nominatiedossier inclusief de film en de foto's moeten voor 31 maart 2016 in het bezit zijn van de organisatie UNESCO, waarna een besluit over de nominatie eind 2017 te verwachten is.

Toekomstvisie "Malen op de wind van morgen"

Het bestuur heeft tijdens de buitengewone ALV van 7 november besloten de toekomstvisie "Malen op de wind van morgen 2012 - 2020" te actualiseren. Dit zal gebeuren met input van de afdelingen en bespreking tijdens de ALV.

De Evert Smit Biotoopprijs

Op de ALV in april is de Evert Smit Biotoopprijs van het GVM uitgereikt aan Hans de Mars. In samenwerking met de DHM gaat Het Gilde door met de uitreiking van de prijs. Hans de Mars heeft onderzoek verricht naar de watermolenlandschappen van enkele Limburgse watermolens. Hij heeft daarmee een belangrijke bijdrage geleverd aan de kennis van de biotoop voor watermolens. De prijs, een geldbedrag van 500 euro wordt door Hans besteed aan de Frankenhofmolen (ook wel aangeduid als Volmolen) bij Vaals-Holset welke eigendom is van het Limburgs Landschap. Deze stichting heeft zich de afgelopen jaren ingespannen om deze watermolenruïne weer helemaal tiptop te restaureren inclusief haar naaste omgeving.

Archief

Het archief van de vereniging wat bij verschillende personen thuis stond is ondergebracht in een opslagbox in Alkmaar. Het archief is goed op orde en de sleutels van de box zijn in het bezit van het dagelijks bestuur.

Samenwerking

Het GVM heeft samengewerkt met DHM voor het project Molentoe-komst 2025 en was aanwezig tijdens het Molentoe-komstcongres in Utrecht. Tevens zijn besprekingen met DHM gaande om tot een nieuw standaard molenaarscontract te komen. Dit wordt in 2016 verder uitgewerkt.

Het GVM heeft een overeenkomst gesloten met de Rijnlandse Molentstichting (afdeling ZH) betreffende de (gedeeltelijke) gelijkstelling van de opleiding die de RMs zelf geeft. De RMs stelt waar praktisch mogelijk haar molens ter beschikking voor de opleiding van het GVM en voor het laten plaatsvinden van examens. Met het Gild Fryske Mounders is een soortgelijke overeenkomst in voorbereiding.

Financieel

Inkomsten

De inkomsten van de vereniging bedroegen € 114.547 (2014: € 111.411).

De inkomsten uit contributie groeiden, vanwege de groei in het aantal leden.

De verzekeringspremie-inkomsten daalden, omdat de premie omlaag is gegaan.

Uitgaven

De uitgaven van de vereniging bedroegen € 101.899 (2014: € 96.587). Er is weer wat meer geïnvesteerd in de opleiding en in het contact met en tussen leden.

Saldo

Er resteert een positief saldo van € 12.647. Voorgesteld wordt, dit saldo toe te voegen aan de algemene reserve.

Personeel

Op 31 december 2015 heeft het Gilde 2293 (2014: 2235) leden. Deze leden zijn verdeeld in 1378 (2014: 1316) geslaagde molenaars, 790 (2014: 803) molenaars in opleiding en 125 (2014: 117) leden in andere categorieën.

Ledenadministratie

In 2015 is het ledenaantal gegroeid van 2235 op 1 januari tot 2293 op 31 december, een toename van 58. Het aantal verwerkte aanmeldingen bedroeg 170 en er werden 128 leden uitgeschreven, waarvan 48 wegens het niet betalen van de contributie.

De ledenadministratie is sinds 2005 in handen van Frans Tullemans.

Opleidingen

Opleidingsraad

In 2015 is de opleidingsraad eenmaal bijeen gekomen. Onderwerpen als de basiscursus, veiligheid, exameneisen, en het handboek werden besproken. Er werd ook gediscussieerd over wat te doen met leerlingen met een lichamelijke en/of geestelijke beperking.

Ledenbestand GVM		2015	+/-	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Geslaagde leden	windmolen	1316	+61	1255	1201	1163	1123	1102	1047	1017	997
	watermolen	62	+1	61	58	54	48	47	45	42	37
Leden in opleiding	windmolen	741	-9	750	747	749	778	795	759	764	746
	watermolen	49	+4	53	52	51	52	47	42	47	51
Donateurs		41	+6	35	33	33	42	42	41	38	37
Speciale donateurs		51	-7	58	63	69	82	83	78	77	81
Jeugdleden		23	+6	17							
Molengids		15	+2	13							
Instructeur-vakmol.		14	-1	15	16	18	19	18	21	20	22
Buitengewone leden		33	+2	31	31	31	31	31	31	34	34
Ereleden		7	-	7	7	7	6	7	7	7	7

Herziening handboek

De herziening van de basisopleiding is, nadat het al een aantal jaren om meerdere redenen stil lag, voortvarend opgepakt door Patrick van Kessel en Kees Kammeraat. In 2015 zijn verschillende zetduivels eruit gehaald. Een meer inhoudelijke herziening vindt in 2016 plaats. De verwachting is dat de eerste herziene hoofdstukken in de zomer van 2016 gereed komen.

Extra scholing

In april 2015 is er op initiatief van de afdelingen Utrecht en Zuid-Holland een cursus over het weer georganiseerd over zes avonden. Deze cursus was voor iedereen van het Gilde toegankelijk en bleek zo'n succes dat de cursus navolging krijgt in 2016. De cursus is gefinancierd door het landelijk bestuur.

Molengidsen

De opleiding bij het Gilde tot instructeur molengids is gestopt. Er bleek te weinig belangstelling voor deze instructeurstaak. Bovendien beschikken diverse Erfgoedhuizen van de Provincies over een opleiding tot molengids voor rondleidingen. Het Gilde ondersteunt deze opleidingen.

Examenen

Vijf jaar na de invoering zijn de exameneisen geëvalueerd. De evaluatiecommissie bestond uit Hub van Erve (DHM), Dirk-Jan Abelskamp en Jan Wieffer beiden namens de Examencommissie, Patrick van Kessel en Mark Dwarswaard beiden namens het GVM. De nieuwe exameneisen zijn in 2015 goedgekeurd en staan op de website van DHM. Een belangrijke eis is toegevoegd: Wie niet onder alle omstandigheden een molen kan bedienen, kan geen examen doen.

Ook de doelstellingen van de watermolenopleiding, waarin de exameneisen zijn bevat, zijn al voor een groot deel herzien en hervormd in de manier zoals de exameneisen voor windmolens vormgegeven zijn. Omdat dit grotere wijzigingen zijn heeft dit nog wat tijd nodig.

Opleiding Watermolenaars

De werkgroep voor het vernieuwen van het handboek voor de Opleiding Watermolenaar heeft een nieuw Handboek opgeleverd. De beide werkgroepleden Jan Wieffer en Jo Meessen hebben te kennen gegeven door te willen gaan met het verbeteren van de lesstof.

Houtzagersgilde

Er is met het houtzagersgilde overleg gepleegd over een plan van aanpak. Er is een zaagmanual in voorbereiding. Aangezien de secretaris/penningmeester is afgetreden heeft het hoofdbestuur aangeboden om ondersteuning te bieden.

Geslaagden

In 2015 zijn er 90 kandidaten opgegaan voor het examen. Hiervan slaagden 82 kandidaten voor het examen windmolenaar en 1 kandidaat slaagde voor het examen watermolenaar. Een slagingspercentage van 92,2 %.

Communicatie en PR

Social media en website

De sociale media en de website zijn volledig ingezet als een bericht snel het land in moet. De Facebookpagina van het Gilde heeft meer dan 600 volgers en elke dag komen er meer bij. In 2015 is onze website 12.706 keer bezocht waarvan 9469 keer op een mobiel apparaat. Verder is Facebook een aantal keren gebruikt om terugkoppeling te geven over veiligheidsincidenten die hebben plaatsgevonden.

Gildeartikelen

Om de zichtbaarheid en de naamsbekendheid te verhogen is er een kledinglijn gestart bestaande uit bodywarmers, fleecevesten en fleecedassen met het gildelogo. Ook is er een officiële gildevlag. Deze artikelen zijn via de webwinkel te bestellen.

Gildebrief

De Gildebrief is vier keer uitgegeven. De redactie bestaat uit Tom Kreuning, hoofdredacteur, Mark Dwarswaard, eindredacteur en Barend Zinkweg, tekstredacteur. De redactie krijgt verder hulp van een aantal correspondenten in het land en een aantal leden die regelmatig artikelen aanleveren. Hoewel de artikelen en de leesbaarheid is verbeterd, blijft het de vraag hoeveel leden nu werkelijk de Gildebrief lezen. De Gildebrief is ook via de website te lezen. Het hoofdbestuur gebruikte de Gildebrief ook om bestuurszaken aan de leden kenbaar te maken. Het betrof dan ondermeer de verslagen van de Algemene Ledenvergaderingen, het jaarverslag en het verslag van de Opleidingsraad

Veiligheid

In de zomer is de veiligheidscoördinator Erik Kateman tussentijds afgetreden. Karel Ouendag heeft die taak tijdelijk waargenomen. Vanaf november is Rienk Oldenkamp de nieuwe veiligheidscoördinator. Die overigens alweer in januari 2016 is afgetreden.

Incidenten en ongevallen

Er hebben zich in 2015 voor zover bekend in de molenwereld drie ongevallen voorgedaan waarbij hulpdiensten zijn ingeschakeld. Geen van deze ongevallen is gemeld via het incidentenregistratiesysteem. Het aantal gemelde veiligheidsincidenten is gering. Waar zinvol zijn leermomenten teruggekoppeld. Door elkaar te vertellen over (bijna) ongevallen kunnen we elkaar leren om met dit soort gevallen om te gaan en/of ze te voorkomen.

Werkgroep Veiligheid

De werkgroep veiligheid, is tweemaal bijeen geweest. Het samenwerkingsverband met het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde, het Gild Fryske Mounders, Vereniging De Hollandsche Molen, het Gilde en de

onafhankelijke veiligheidsdeskundige Hay Janssen, streven ernaar om onveilige situaties voor personen en materieel zoveel mogelijk te beperken. De re-validatie van de RI&E is in 2015 in de werkgroep tot stand gekomen.

Ondersteunende diensten

Belangenbehartiging

Een onderdeel van de visie van het GVM is dat belangenbehartiging op groepsniveau verder uitgewerkt moet worden en dat de resultaten/informatie beschikbaar moet(en) komen. Een klein werkgroepje heeft informatie verzameld over communicatie, tips hoe om te gaan met elkaar/moleneigenaren en overige informatie van (mogelijk) belang voor vrijwilligers. Deze informatie staat op de GVM-website.

Bliksemafleidercontrole

De dienst Bliksemafleidercontrole heeft 77 controles uitgevoerd. Een stijging van vier ten opzichte van 2014. De dienst loopt tegen de grens aan van wat praktisch haalbaar is. De controles hebben zin gehad, er zijn veel tekortkomingen geconstateerd. Bij molens die regelmatig voor een controle worden aangemeld blijkt de ernst van de tekortkomingen sterk afgenomen. Na het afscheid van controleur Ton van der Heiden is zijn plaats ingenomen door André Canrinus, die na een korte inwerkperiode volop heeft meegedraaid. Onder de uitgevoerde controles heeft controleur Leo van Someren er dit jaar één in Duitsland uitgevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat de dienst zich heeft moeten verdiepen in de Europese norm voor Bliksembeveiliging. De molenbrand in Terwolde van molen De Ooievaar was voor Omroep Gelderland aanleiding voor een verzoek om opnames te mogen maken van een bliksemafleidercontrole.

*Tom Kreuning
Oudorp NH, januari 2016*

Welkom in de molen!

Nationale Molendag wordt dit jaar op zaterdag 14 en zondag 15 mei gehouden. In dit weekend draaien bijna alle molens van Nederland en zijn de meeste molens open voor bezoek.

Het welslagen van de dag ligt geheel in uw handen, de molenaars en de andere molenvrijwilligers. U bent de ambassadeur van de molens en zonder u kunnen de molens niet draaien of malen. Door uw actieve deelname aan dit unieke evenement hopen we op nog meer bezoekers dan vorig jaar en nog meer deelnemende molens.

Deelname aan de Nationale Molendag is gratis!

U kunt gratis meedoen aan de Nationale Molendag door op één van de twee dagen of beide dagen uw molen(s) open te stellen voor het publiek en een activiteit te organiseren. Het belangrijkste is dat u die dag het publiek hartelijk en veilig ontvangt en dat ze met een goed gevoel weer vertrekken.

Wat zijn de voordelen voor uw molen(s) om mee te doen?

- Uw molen lift mee op de grote landelijke en regionale campagnes die De Hollandsche Molen uitzet.
- Uw molen komt onder de aandacht in kranten, tijdschriften, radio, televisie en online media.
- Bijzondere molenactiviteiten maken kans op opname in selecties voor de landelijke en regionale media.
- U ontvangt een promotie pakket met daarin affiches en dit jaar 50 Molen Doe-boekjes die u gratis aan de kinderen kunt uitdelen.
- Door het organiseren van leuke activiteiten heeft u de mogelijkheid om nieuw publiek te trekken naar uw molen en aan u te binden.
- Een eigen pagina op de website van De Hollandsche Molen met uw activiteiten tijdens de Nationale Molendag. Meedoen betekent dus extra publiciteit voor uw molen(s).

Hoe kan ik mijn molen(s) aanmelden voor de Nationale Molendag?

Als uw molen meedoet aan de Nationale Molendag dan is het heel belangrijk dat u de molen(s) aanmeldt voor de dag (of dagen) en dat u opgeeft welke activiteiten er op uw molen georganiseerd worden. Begin maart ontvangen alle molens van ons een e-mail met daarin een link naar uw persoonlijke molenpagina('s). Daar kunt u opgeven welke dagen de molen meedoet, de openingstijden en welke activiteiten u organiseert.

Belangrijke data

Begin maart

U ontvangt een e-mail met daarin uw persoonlijke doorlink naar uw molen. Hier kunt u uw molen(s) opgeven.

Half maart

U ontvangt uw eerste molendagpakket met daarin promotiemateriaal over de Nationale Molendag en De Hollandsche Molen. Dit materiaal kunt u uitdelen aan de bezoekers.

Begin april

U ontvangt het tweede molendagpakket met daarin 4 affiches, 2 stickers, 50 Molen Doe-boekjes en een kaart met tips voor het organiseren van uw Nationale Molendag.

Voor informatie kunt u contact opnemen met De Hollandsche Molen, 020-6238703 en vragen naar Ingeborg Pouwels of Job Gerlings.

U kunt ze ook mailen via i.pouwels@molens.nl of j.gerlings@molens.nl

Weggevertje voor de kinderen

Net als de voorgaande jaren ontvangen de molens die meedoen een leuk presentje voor de kinderen. Vanwege het grote succes hebben we dit jaar het Molen Doe-boekje opnieuw vorm gegeven. Deze Molen Doe-boekjes kunt u weggeven aan de kinderen die uw molen bezoeken. Begin april ontvangt u uw molendagpakket met daarin de posters en de Molen Doe-boekjes.

BankGiroLoterij

De Hollandsche Molen

NATIONALE MOLENDAG

WELKOM IN DE MOLEN!

GRATIS MOLENDOEBOEKJE

14/15
MEI 2016

KIJK VOOR EEN MOLEN BIJ JOU IN DE BUURT OP MOLENS.NL

Het Gilde van Vrijwillige Molenaars
43 jaar actief als opleider van vrijwillige molenaars

BankGiroLoterij

Imago

Naast de naamsbekendheid helpt ook een positief imago om het aantal bezoekers te vergroten. Het imago van de molen varieert van oubollig tot ambachtelijk. Wat men zich soms niet realiseert, is dat het imago te beïnvloeden is. Het zou goed zijn als de molenwereld een gezamenlijk beeld heeft van dit gewenste imago. En dan stap voor stap, ieder op een eigen manier naar dit imago toe werken.

Op de Molencontactdag in november 2015 heeft Frans Reichardt, communicatie deskundige, ons meegenomen in de wereld van het imago. Op speelse manier gaf hij de invloed van een goed of slecht imago aan, door het tonen van foto's van een aantal BN-ers (bekende Nederlanders). Ook had hij in de aanloop naar deze dag toe een aantal molens bezocht. De ontvangst van de molenaar en de enthousiaste verhalen maakten de bezoeken voor hem waardevol. Helaas vergeten we vaak om bezoekers zoals Reichardt te vragen hun positieve ervaring om te zetten in een bijdrage, hetzij in de molenpot, hetzij door een product te kopen, hetzij door donateur te worden van de molenorganisatie die zorgt dat de molen blijft bestaan.

Ondersteunend aan de presentatie op de Molencontactdag was de enquête die De Hollandsche Molen heeft gehouden. Hieruit blijkt dat het gewenste imago elementen bevat

zoals ambachtelijk, puur en eerlijk (47%), historisch (57%) en Nederlands, behorende bij onze cultuur (61%). Ook is er grote eensgezindheid dat het imago door onszelf beïnvloedt kan worden en dat een positief imago meer bezoekers trekt. Kortom, we kunnen en moeten hier actief mee aan de slag.

Frans Reichardt geeft 5 tips hoe het imago beïnvloedt kan worden:

- Vergroot je aantrekkingskracht voor beoogde bezoekers.
- Vergroot je zichtbaarheid.
- Maak van bezoek een belevenis.
- Help bezoekers bij je te kopen.
- Blijf met je bezoekers in contact via social media & e-mail.

We moedigen iedereen aan om met elkaar om tafel te zitten en te bedenken op welke manier we het imago van onze molen en vervolgens het aantal bezoekers kunnen verbe-

teren. Het begint natuurlijk al met de eerste ervaring van de potentiële bezoeker middels een folder, affiche of mond tot mond reclame, voordat hij of zij überhaupt de molen heeft bezocht. Vervolgens wil de bezoeker zich welkom voelen op de molen. De molenaar is hierbij essentieel. Als bezoeker wil je daarna een ervaring waar je een positief gevoel van krijgt (en hier hopelijk anderen over vertelt). Als laatste wil de bezoeker dit ongetwijfeld belonen met een bijdrage of door nogmaals langs te komen. Nationale Molendag wordt zo een nog groter succes dan het altijd al is.

Nicole Bakker,
De Hollandsche Molen.

Resultaten enquête

Stelling	Eens	Oneens	Niet eens, niet oneens
Een goede molen trekt vanzelf bezoekers. Daar hoeft je geen reclame voor te maken.	20%	50%	30%
Mijn molen krijgt al heel veel bezoekers, dus hoeft ik niets te doen aan mijn imago.	0%	75%	25%
Er zijn veel méér mensen die een molen willen bezoeken dan die dat ook werkelijk doen.	70%	15%	15%
Het imago van onze eigen molen heeft invloed op het aantal bezoekers dat we krijgen.	75%	0%	25%
Wij kunnen het imago van onze eigen molen voor een belangrijk deel zelf beïnvloeden.	85%	15%	0%

In de rouw (1)

Jan Heijdra overleden

Op 11 januari is molenarchitect Jan Heijdra op 89 jarige leeftijd overleden. Jan Heijdra

was molenbouwkundige en heeft gewerkt voor de molens bij de Rijksdienst van april 1964 tot september 1991. Een grote wens van hem was dat na zijn overlijden veel molens in de rouwstand werden gezet. Dat is gelukt. Heel veel molens in binnen- en

buitenland (o.a. Brazilië) hebben in de rouw gestaan.

In de rouw (2)

Lammert Groenewold overleden

Op 22 januari is Lammert op 55 jarige leeftijd overleden na een lang ziekbed.

Hij heeft veel betekend voor de opleiding van molenaars in de afdeling Groningen. Lammert heeft onder andere met molen Koningslaagte gemalen en was instructeur op de Grootte Poldermolen te Slochteren. Tevens was hij nauw bij de herbouw van de

Entreprice te Kolham betrokken.

Nieuw geluk

Nieuw geluk bij molen de Put in Leiden, waar Jorinde Vroeijerstijn en Philip Pijnaken elkaar vonden. Op 15 december jl. tijdens een intiem diner op de Stadsmolen vond hun verloving plaats. Voor de aanwezige vrijwilligers was het op zaterdag een mooie gelegenheid ze te feliciteren. Zo heeft molen de Put nu toch een extra "koppel".

Toekomstvisie

Aanleiding

Tijdens de buitengewone Algemene Leden Vergadering (bALV) op 7 november 2015 heeft het bestuur aangekondigd de Toekomstvisie 2012-2020 "Malen op de wind van morgen" tegen het licht te houden. De visie is namelijk halverwege haar levensduur. Het actualiseren wil het bestuur niet alleen doen en vraagt daarbij inbreng van de afdelingen tijdens de bezoeken aan de afdelingsbesturen en op de ALV van 2 april aanstaande.

Ontwikkeling van het molenaarsbestand

Bij het opstellen van de toekomstvisie werd ervoor gewaarschuwd dat er in 2020 niet meer voldoende molenaars zouden zijn. Het lijkt erop dat deze voorspelling niet uit gaat komen. Sindsdien is namelijk het aantal molenaars met 9 % gestegen.

Verwacht wordt nu, dat de komende 10 jaar zo'n 800 molenaars ermee gaan stoppen. Dat betekent dat er gemiddeld elk jaar 80 nieuwe molenaars bij moeten komen. Dat is gelukkig de laatste jaren gelukt. De wervingsfolder die in 2013 is uitgebracht heeft bijgedragen aan een toename van het aantal aanmeldingen en van het aantal nieuwe molenaars. Het aantal mensen dat geïnteresseerd is in het ambacht is groot. Eventuele lokale tekorten aan molenaars zullen door lokale werving moeten kunnen worden opgelost.

Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw is "nu" niet veel anders dan "toen". De gemiddelde leeftijd van de molenaars is inmiddels 59 jaar en de gemiddelde leeftijd van nieuwe molenaars ligt daar ongeveer 5 jaar onder.

Omdat het Gilde al zeker 20 jaar nauwelijks jongeren trekt, dunt de groep molenaars met

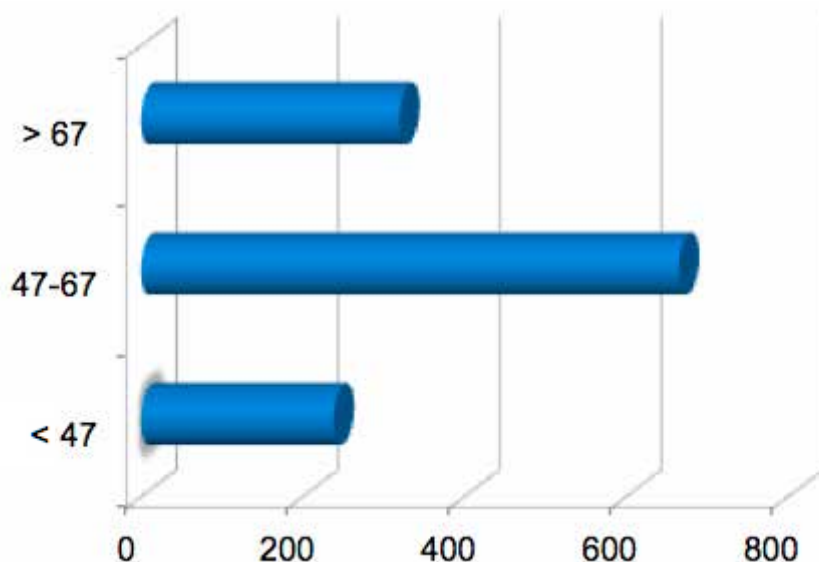
meer dan 20 jaar ervaring steeds verder uit. Het aantal jaren dat men molenaar blijft ligt nu nog boven de 15, maar zal gaan dalen naar 10, vooral vanwege de hoge instroomleeftijd.

Dat betekent dat de gemiddelde molenaar steeds minder ervaring heeft. Dat betekent ook, dat de jaarlijks instroom in de toekomst omhoog moet. Om een bestand van 1200 molenaars met een gemiddelde verblijfsduur van 10 jaar stabiel te houden zijn elk jaar 120 nieuwe molenaars nodig.

Dat kunnen we met het huidige instructeursbestand niet aan. Het instructeursbestand vergrijsd bovendien in een snel tempo. De helft van hen is ouder dan 67 jaar. Er zijn onvoldoende jonge(re) molenaars met veel ervaring om alle gaten die hier gaan vallen op te vullen. Waar het Gilde nu soms nog denkt opleiders te kunnen balloteren, zal zij toekomstige opleiders moeten werven.

Die toekomst zal dus zijn dat minder ervaren molenaars andere molenaars gaan opleiden, die ook weer minder ervaring zullen opdoen. Het belang van een gedegen brede opleiding blijft daarom onverminderd groot.

Leeftijdsopbouw

De opleiding

Zowel "toen" als "nu" komen er regelmatig stemmen uit het molenveld, dat de opleiding te zwaar is en eenvoudiger en toegankelijker moet worden. Dat gaat het Gilde niet doen. De molenaar moet aan hoge vakbekwaamheidseisen voldoen. Daarom komt er heel wat kijken bij de opleiding tot molenaar. Soms wordt dat onderschat, waardoor mensen blijven steken in de opleiding. Dat is jammer, maar het is geen reden om de drempel voor de opleiding te verlagen of om de opleiding te vereenvoudigen. De Basisopleiding wordt wel onderhanden genomen; een enkel hoofdstuk wordt herschreven en er worden onderdelen waar mensen vaak over struikelen verbeterd.

Een verplichte algemene opleiding voor instructeurs, waar "toen" over werd gesproken komt er niet. In plaats daarvan worden scholingsinitiatieven van afdelingen op het gebied van weer, techniek en didactiek ondersteund, die ingaan op specifieke behoeften. Het Gilde betaalt voor zinvolle cursussen.

Het gebruik van de Lesbrieven wordt ook niet verplicht. Ze bieden wel structuur in de opleiding voor hen die daaraan behoefte hebben.

Moet het Gilde opgaan in een molenkoepel?

"Toen" werd geschreven dat het Gilde op moest gaan in een "molenkoepel". Met behoud van zelfstandigheid, dat dan wel. En daar wringt het. Er zijn honderden stichtingen die zich bezig houden met molenbehoud. Er is maar één Gilde. Het Gilde moet zorgen dat het geluid van de molenaars gehoord wordt. Dat kan het best in zelfstandigheid. Samenwerking met vele partijen: ja. Opgaan in een molenkoepel: nee.

Moet er een betaald verenigingsbureau komen?

"Toen" werd geschreven dat het bestuur zich niet wenste bezig te houden met uitvoerende taken en dat die door een betaald bureau zouden moeten worden gebeuren. Daar zien we nu van af. De kracht van het Gilde is, dat het een club van, voor en door vrijwillige molenaars is.

Een verenigingsbureau, dat mede gericht is op haar eigen voortbestaan, doet daaraan af. De kosten zijn ook (te) hoog.

Veiligheid

"Veiligheid wordt steeds belangrijker" heette het in de Toekomstvisie. Alsof veiligheid in het verleden minder belangrijk was en in de toekomst belangrijker zal zijn. Molens zijn niet veilig. Mensen die een molen betreden begeven zich bewust in gevaar. Zij moeten zich van deze gevaren bewust zijn en er naar handelen. Veiligheid is een gezamenlijk belang van alle bij de molens betrokkenen. Een ieder heeft daarin z'n eigen verantwoordelijkheid. Het Gilde wil, vanuit haar verantwoordelijkheid, concrete handvatten voor veiligheid bieden.

Kopcursussen

Het Gilde verzorgt de basisopleiding. Kopcursussen voor houtzagers en olieslaggers, waarover "toen" werd gesproken zijn (nog) niet van de grond gekomen. Voor korenmolenaars is er de cursus van het AKG. Er is ruimte voor molenfunctie-gerichte afdelingen binnen het Gilde.

Financiën

"Toen" werd voorspeld dat er minder nadruk op het malen met molens zou komen en minder geld voor onderhoud. Die voorspellingen zijn uitgekomen:

- Voor de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is malen als "bedrijfstuk" geen doel meer.
- Provinciale draaipremies zijn afgebouwd of zelfs verdwenen.
- Subsidiepercentages voor onderhoud zijn verlaagd.
- Molenorganisaties hebben minder geld.

Dit betekent helaas dat er molens stil zullen vallen. Stilstand is achteruitgang en de belevingswaarde van een stilstaande molen haalt het niet bij die van een draaiende molen. De hoop, dat molenorganisaties door commerciële activiteiten en fondsenwerving de gaten die (gaan) vallen in hun begrotingen kunnen opvangen zou wel eens ijdel kunnen zijn. Wij zien daarin geen rol voor het Gilde.

De rol van het Gilde van Vrijwillige Molenaars

Het Gilde wil dat molens malen, met inachtneming van hun monumentale waarde, en dat het ambacht wordt doorgegeven. Daartoe leiden we al sinds 1972 molenaars op. Dat is een cruciale rol in de molenwereld. Op die rol willen wij ons ook in de toekomst bij uitsluiting richten.

Het Gilde bestuur

Stand van zaken bij het Houtzagers Gilde

Het Houtzagers Gilde heeft op 10 oktober vorig jaar onder dankzegging afscheid genomen van haar secretaris Joyce Beneker. Het bestuur van het Houtzagers Gilde heeft enkele malen zijn leden verzocht de ontstane vacature van secretaris in te vullen. Helaas is dat niet gelukt. Daarnaast heeft de heer Kees van den Heuvel (voorzitter) besloten vanwege zijn hoge leeftijd zijn bestuursfunctie neer te leggen. Ook hiervoor is geen opvolging gevonden. Hij en de heer Nico Heinen (penningmeester) hebben daaruit de conclusie getrokken dat er te weinig bestaansrecht is om het bestuur en daarmee het Houtzagers Gilde voort te zetten.

Dit is op 10 februari jl. officieel aan de voorzitter van het Gilde van Vrijwillige Molenaars meegedeeld. Daarbij is het archief van het Houtzagers Gilde met de belangrijkste stukken en gegevens aan hen overhandigd.

Mocht er in de toekomst opnieuw een poging worden gedaan om een eigen organisatie voor de houtzaagmolens en –molenaars op te zetten, dan kan men op dat archief terugvallen.

Het Gildebestuur heeft begrip voor het besluit, maar betreurt dat het Houtzagers Gilde (vooralsnog) niet wordt voortgezet. Het Gildebestuur spreekt zijn dank uit voor alle gedane inspanningen naar de bestuursleden van het Houtzagers Gilde en allen die betrokken zijn geweest bij dit initiatief.

Voorzitter

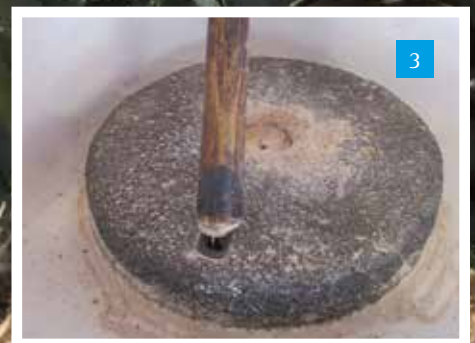
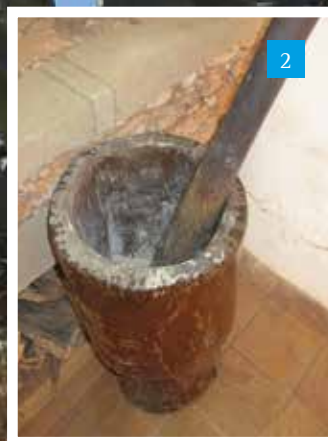
Molino de Antigua

Fuerteventura (Spanje)

Tijdens een vakantie op Fuerteventura hebben wij de Molino de Antigua bezocht. Bij deze molen was een expositie ingericht en de molen kon vrij worden bezocht. We hebben eerst de expositie bezocht en daar een aantal handmolens gezien.

Deze types waren tentoongesteld:

- Een kweern handmolen met voorraadruimte voor gereed product (afb 1)
- Een grote vijzel (afb 2)
- Een handmolen aangedreven met een stok (afb 3)

CANARISCHE EILANDEN

Opbouw (afb 4)

Vervolgens hebben we verder rondgekeken in en bij de molen. De molen is dwarsgetuigd met vier enden. Aan de buitenzijde zit een stenen trap naar de meelzolder. De weg naar de maalzolder, tevens kapzolder, gaat via een binnen-trap. Net aan de rechterzijde van de kap zie je de staart van de molen. Bij deze lichte molen zijn geen schoren en spruiten nodig: gewoon een lange samengestelde balk is sterk genoeg.

Kruien

In Nederland had ik bedacht, dat deze molens niet op de wind gezet konden worden. Welnu, ik heb mij van het tegendeel kunnen overtuigen. Op het boven-tafelement zijn een soort van neuten aangebracht. In de overring is een sleuf gemaakt en deze sleuf valt over de neuten. Hiermee is het kruien mogelijk en is er geen keerring tegen overkruien noodzakelijk. Dit is een handige oplossing maar alleen toepasbaar bij lichte kappen (afb 5).

Wij verwachten dat de kap kan gaan raggen of spontaan zelf gaat kruien. Daarom zetten wij de staart vast en bij het verlaten van de molen ook de roede. In Spanje denkt men daar anders over. De kap wordt tegen ongewenst kruien en afwaaien vastgezet met touwwerk: vier stuks in de kap. Bij het verlaten worden de roeden ook vastgezet: hier is één touw aan het molenlijf voldoende. De staart wordt alleen met een soort vork ondersteund en verder niet vastgezet tegen raggen (afb 6 en 7).

Vang

Bij het verlaten van de molen zetten wij in Nederland tenminste de vang erop, eventueel versterkt met een kneppel. De molen in Spanje was uitgerust met een stalen bandvang met houten voering. Bekijk de blokken op het wiel op de foto

Foto-bijchriften

- nr. 4 Buitentrap en aanzicht staart
- 5 Neut met groef in overring
- 6 Vastzetten kap
- 7 Staart alleen ondersteund niet vastgezet
- 8 Stalen bandvang met houten voering
- 9 Penlager
- 10 Houten bovenas met halslagering
- 11 Steen met ronsel op bovenwiel
- 12 Meelpijp
- 13 Windborden en zeil
- 14 Tuinen van de roeden

goed en je zult zien, dat de vang in ruststand zelfs niet is opgelegd. De vangbalk was zelfs opgetrokken aan de kap (afb 8).

Bovenas

De pensteen is op soortgelijke wijze als in Nederland uitgevoerd, alleen wordt hier niet gewerkt met een broeksteen. Het voorkomen van het naar achteren wegschuiven van de molenas wordt hier bereikt door de achterzijde van de as voor de pen tegen de pensteen te laten lopen. De overigens houten bovenas is bij de hals gelagerd op een houten blok. De lagers worden in Spanje ook gesmeerd met dierlijk vet (afb 9 en 10).

Inrichting

Het maalkoppel wordt met een stalen rondsel direct door het bovenwiel aangedreven. De verhouding van de staven op de kammen doet wel vermoeden dat de overbrenging wel in de buurt van onze 1:6 komt. De licht van de steen heb ik niet kunnen vinden. De schuddebak wordt geschud door de vierkante steenspil. Op de meelzolder is lekker veel ruimte beschikbaar, het enige dat vanaf de maalzolder komt is de meelpijp. Er zijn geen ezels of paarden die de

weg blokkeren. Er is geen bolspil te vinden: dit is de reden dat ik vermoed dat de steen niet gelicht kan worden (afb 11 en 12).

Het gevlucht

Zoals in het begin al vermeld is het gevlucht dwarsgetuigd. Het bovenste deel van een roe is voorzien van borden waar volgens mij het middendeel nog kan worden uitgenomen. Als er gemalen moet worden, kunnen er wel zeilen worden bijgezet. Op de foto is het zeil opgerold en boven bij de stormborden vastgezet. Op de foto is ook zichtbaar, dat er houten roedes zijn toegepast met oplangers. Dit is een constructie die in Nederland ook bekend is. De houtafmeting van de roe is beduidend lichter dan bij onze molens.

De binnenroede kent bij dit type molen ook een porring. Ook is er biljoening in de roede waarmee het hekwerk een zeeg krijgt. Het hele gevlucht is licht uitgevoerd. Om het gevlucht stabiel te houden is de molenas aan de kant van "de walpen" verlengd. Vanuit deze verlenging worden de toppen van de wieken getuigd. De wieken zijn onderling aan de toppen ook verbonden. Dit geheel van spandraden en tuien brengt stabiliteit aan het kruis.

De lichte uitvoering van roeden en hekwerk, de buitentrapp en het waarschijnlijk licht kruien doet vermoeden dat Spaanse molenaars niet in de wieken klimmen. Ik kreeg sterk de indruk dat de wieken voor de trap worden gekruit, opgezeild en dan op de wind gezet. Weet iemand of die veronderstelling juist is (afb 13 en 14)? Even een plaatje voor het herleiden van de molen naar de menselijke maat (afb 15).

Tot slot

Als pas gediplomeerd vrijwillige molenaar is het leuk om in een vreemd land te kijken hoe daar molens zijn opgebouwd. Je ziet een heleboel principes van Nederlandse molens terug in de op de lokale situatie aangepaste details. In de documentatie bij de molen heb ik gelezen dat molens sinds een aantal jaren ook in Spanje worden gezien als cultureel erfgoed en daarmee een beschermde status hebben gekregen. Dit betekent dat nieuwe molenaars ook over twintig jaar of meer in staat zijn dezelfde ontdekkings-tocht te doen als ik nu heb gedaan.

Klaas Bos

Molenaar van de Grote Geesterse Molen in Geesteren

Jaarverslag 2015

Over het jaar 2015 kan de Bliksemafleidercontrole tevreden zijn: er zijn vier controles meer uitgevoerd dan in 2014, waardoor het aantal op 77 is uitgekomen. Ondanks het feit dat het aantal tekortkomingen nog steeds aanzienlijk is, zijn ze wel iets afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Het aantal molens waar niets op viel aan te merken is iets toegenomen.

De belangstelling voor een bliksemafleidercontrole neemt toe en we zien ook dat onze bevindingen meer serieus worden genomen. Gevolg hiervan is wel dat geleidelijk aan het maximum in zicht komt van wat wij jaarlijks kunnen verwerken. Ieder meetrapport wordt gecontroleerd voordat het wordt verzonden en daarvoor vindt er geregeld overleg met een van onze controleurs plaats. Tussendoor bereiken ons via de e-mail geregeld vragen en opmerkingen van molenaars. Die vragen gaan over specifieke problemen bij de bliksembeveiliging van hun molen.

Normen

De model-meetrapporten die onze controleurs gebruiken worden geregeld verbeterd. Dat komt de gebruiksvriendelijkheid ten goede. Daarin hebben ook onze controleurs hun inbreng. Deze modellen zijn inmiddels toepasbaar voor zowel de Nederlandse norm NEN 1014 als de Europese norm NEN-EN IEC 62305. De verouderde benadering van het inslagrisico in de Nederlandse norm is in de Europese norm aanzienlijk gemoderniseerd. Dit leidt ertoe dat onze kennis toeneemt en de meetrapporten regelmatig moeten worden verbeterd.

Handboek

Dit jaar heeft het Handboek Bliksemafleidercontrole het levenslicht

gezien. Het schrijven hiervan was een tijdrovende opgave. Dit handboek heeft tot doel dat alle controleurs hun werk op dezelfde wijze uitvoeren. Hierin zijn procedures vastgelegd voor het uitvoeren van de controles, aangevuld met richtlijnen om urgenties te kunnen beoordelen. Ook de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van zowel de controleurs als de coördinator zijn hierin opgenomen. Dit handboek biedt ondersteuning aan de medewerkers om hun werk op een professionele manier uit te voeren. In november is de eerste versie van het Handboek Bliksemafleidercontrole aan de controleurs gepresenteerd en heeft onze nieuwe voorzitter Erik Kopp het eerste exemplaar in ontvangst genomen.

Afscheid

Diezelfde middag hebben wij als collega's ook officieel afscheid genomen van controleur Ton van der Heiden. Hij moest zeer tegen zijn zin om fysieke redenen zijn functie opgeven. Ton is eind 2014 al gestopt en is inmiddels opgevolgd door André Canrinus. André mochten wij in februari als nieuwe controleur aanstellen. Na met drie collega-controleurs bij een aantal bliksemafleidercontroles te hebben meegedraaid, is hij zelfstandig aan het werk gegaan. Met zijn kritische instelling heeft hij zijn waarde voor ons werk ruimschoots bewezen.

Duitsland

Controleur Leo van Someren heeft in april bij onze oosterburen een controle uitgevoerd op de Steprather Mühle in Geldern-Walbeck.

Deze bijna 500 jaar oude dame (in de Duitse taal worden molens als vrouwelijk aangemerkt) is een torenmolen. Ze wordt nog volledig gebruikt als maalwerktuig voor het op windkracht

Overzicht adviezen

Aantal adviezen per molen:	0	1	2	3	4	5	6	7		Totaal
Bij aantal molens:	12	22	16	13	8	4	0	1	=	77
Totaal aantal adviezen:	0	22	32	39	32	20	0	7	=	152

malen van granen. Sommige molenaars in het grensgebied, die lid zijn van ons Gilde, blijken onze activiteiten met belangstelling te volgen. Ze komen met verzoeken om informatie over bliksembeveiliging van hun molens, omdat er in de Duitse molenwereld geen gelijkwaardige controledienst bestaat. Het blijkt niet eenvoudig om aan de hand van de Europese norm conclusies te trekken met betrekking tot de bliksembeveiliging van windmolens en op grond daarvan goed te adviseren. Aan het aanschaffen van één of meer delen van de Europese norm blijkt helaas een stevig prijskaartje te hangen. Een zoektocht op het internet heeft ons gelukkig wel zoveel bruikbare informatie opgeleverd, dat wij hiermee aan de slag kunnen.

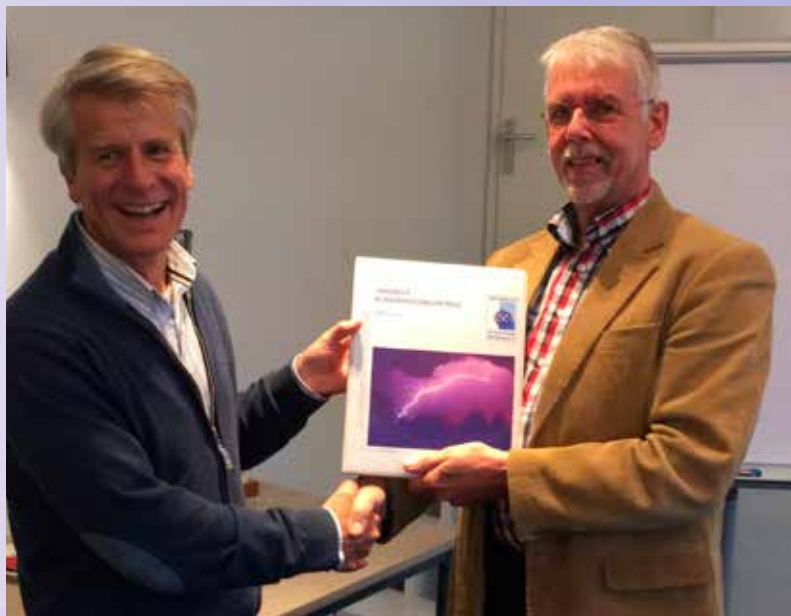
Omroep Gelderland

In de nacht van 30 op 31 augustus sloeg bij korenmolen De Ooievaar in Terwolde de bliksem in en verwoestte deze grotendeels. Dit dramatische voorval was voor Omroep Gelderland aanleiding om bij ons een verzoek in te dienen om een reportage te mogen maken over onze werkzaamheden tijdens een bliksemafleidercontrole. De opnames hadden plaats op de Wenninkmolen in Aalten-Lintelo. De reportage is op 21 september uitgezonden als nieuwsbericht in het programma Gelderland Vandaag. Controleur Johan Krone en ondergetekende hebben hieraan meegewerkt.

De controles

Van de 77 molens die door ons aan een controle zijn onderworpen, bleek dat bij 12 molens de bliksembeveiliging geen tekortkomingen vertoonde. Dat is ten opzichte van voorgaande jaren een wat hogere score. Het aantal afgegeven adviezen viel met een aantal van 152 in verhouding mee.

Dit jaar hebben wij bij een paar molens een sleepcontact op de pen van de as aangetroffen. Die bleek rijkelijk te zijn gesmeerd met varkensreuzel met als gevolg dat deze contacten door de ingedikte reuzel niet meer werken. Ons advies is om sleepcontacten goed schoon te houden en met een dunne laag zuurvrije vaseline te smeren of anderszins maar beter buiten werking te stellen.

Aanbieden van het Handboek aan voorzitter Erik Kopp (Foto van Johan Krone)

De verdeling van de bliksemafleidercontroles per provincie:

Groningen	4
Friesland	0
Drenthe	2
Overijssel	8
Gelderland	18
Utrecht	10
Noord-Holland	6
Zuid-Holland	16
Zeeland	3
Noord-Brabant	8
Limburg	1
Duitsland (Rheinland)	1

Aantal controles per controleur:

Johan Krone	28
Evert van Rooijen	17
Leo van Someren	13
André Canrinus	13
Hendrik-Jan Berghuis	6

Molens waarbij niets op de bliksembeveiliging viel aan te merken:

Jan Pol in Dalen	Gemeente Coevorden
De Hoop in Culemborg	Gemeente Culemborg
Follegamolen in Laag-Keppel	Stichting Pallandt van Keppel
De Hommel in Haarlem	Gemeente Haarlem
Molen v/d Schoterveenpolder in Haarlem	Gemeente Haarlem
Molen v/d Polder Buitenweg in Oud-Zuilen	Stichting De Utrechtse Molens
De Vriendschap in Veenendaal	Gemeente Veenendaal
Westermolen in Langerak	SIMAV
De Stijve Molen in Noordeloos	SIMAV
Bonkmolen in Lexmond	SIMAV
Broekmolen in Streefkerk	SIMAV
Oude Weteringmolen in Streefkerk	SIMAV

Overzicht van afgegeven adviezen die essentieel zijn voor een goede bliksembeveiliging:

Buigzame leiding herstellen/vervangen (45 kabels)	35x
Koperen brugjes op de roeden herstellen/aanbrengen	26x
Aardverspreidingsweerstand omlaag brengen	24x
Potentiaalvereffening toepassen	14x
Roeden onderling en met de askop doorverbinden	13x
Doorverbinding met de askop aanbrengen	10x
Ringleiding/afgaande leiding herstellen	8x
Hemelwaterafvoer aarden	4x
Stalen lange spruit aarden	4x
Stalen staartbalk (brugje aanbrengen of herstellen)	3x
Hoge vlaggenmast/stalen vangstok aarden	3x
Sleepcontacten schoonmaken	2x

Overleg

Mij bereiken geregeld signalen dat de uitvoering van onze adviezen als dwingend wordt ervaren. Naar de oorzaak hiervan is het gissen, want wie een aanvraag indient wordt geacht de voorwaarden te kennen, zoals die op de website van het Gilde zijn weergegeven. Er lijkt echter schroom te bestaan om hierover contact op te nemen met de coördinator en de situatie te bespreken. Toch is praten de beste weg naar een oplossing. Feit is dat wij de bliksembeveiliging van een windmolen kritisch beoordelen. Voor overleg met de (aanvragende) molenaar of met de moleneigenaar is er bij ons altijd ruimte. Als de moleneigenaar of de ingeroepen installateur een ander standpunt inneemt, dan leggen wij ons daarbij neer. Het gaat er ons als Bliksemafleidercontrole om, dat alle onvolkomenheden aan een bliksemafleiderinstallatie worden gerapporteerd. Wij vinden het belangrijk dat alle betrokkenen hiervan kennis kunnen nemen. Het (laten) herstellen van de geconstateerde onvolkomenheden blijft te allen tijde de verantwoordelijkheid van de moleneigenaar. Wie de tabellen goed uitlegt, zal zich kunnen voorstellen, dat er meer dan genoeg molens kandidaat zijn om als gevolg van blikseminslag het loodje te leggen.

Ziedaar het doel van onze missie: meten is weten.

Leo Tiggelman

Coördinator Bliksemafleidercontrole

Evert van Rooijen controleert de doorverbinding bij de askop (Foto van Leo Tiggelman)

Bijscholing van instructeurs in Overijssel

Op 10 december vorig jaar hebben we als afdeling Overijssel een workshop georganiseerd voor de instructeurs in Overijssel. Hiervoor hebben we Jarno Smit uitgenodigd om ons te begeleiden.

Behoefte

Voor het zover was hebben we verschillende instructeursvergaderingen besteed aan het ontdekken van onze behoefte. Die behoefte werd duidelijk door opmerkingen over de examens. Daaruit bleek dat op sommige onderdelen de kennis bij de molenaars-in-opleiding (mio's) niet voldoende was. Hierna zijn we aan de slag gegaan.

Tijdens die instructeursvergaderingen bespraken we met elkaar hoe we molenaars-in-opleiding het beste kunnen begeleiden. We besloten te kijken hoe we als instructeurs kunnen bijdragen aan het vergroten van het slagingspercentage van mio's. In een brainstormsessie hebben de instructeurs aangegeven wat volgens hen voor verbetering in aanmerking kwam. Hierna hebben we de opmerkingen in een aantal hoofdzaken samengevat. Daarna moesten de instructeurs zeggen welke van de samengevatte hoofdzaken zij het belangrijkste vonden. Daaruit kwam dat we met elkaar vonden dat er meer aandacht nodig was voor:

- 1 De vaardigheid van de instructeurs.
 - 2 Het volgen van de theorielessen door de mio's.
 - 3 De kennis over het weer en het toepassen van die kennis in de praktijk door de mio's.
- In een volgende bijeenkomst is er over deze hoofdzaken uitvoerig gesproken en geprobeerd een richting voor verbetering te vinden. Op deze manier ontdekten we, dat we behoefte hadden aan meer vaardigheid in het overdragen van de lesstof aan de meest uiteenlopende mio's.

Workshop

Het afdelingsbestuur heeft daarna een opsomming gemaakt van de verschillen waarmee de instructeurs geconfronteerd worden, als het om leerlingen gaat. Deze verschillen zijn;

- 1 Mio's kunnen op elk willekeurig moment bij een instructeur aangemeld worden.
- 2 Het opleidingsniveau van mio's verschilt.
- 3 De maatschappelijke status van mio's kan zeer verschillend zijn.

Hieraan hebben we toegevoegd de verschillende eigenschappen die instructeurs bezitten. Ook dat zijn verschillende persoonlijkheden met een eigen aanpak. Juist al deze verschillen en hoe daarmee om te gaan zagen we als kernpunt van onze vraag. Met deze vraag en daarbij gevoegd de gebruikte lesstof en lesmethoden hebben we gezocht naar een trainer die ons in een workshop hierover meer inzicht zou kunnen geven. Uiteindelijk kwamen we uit bij Jarno Smit. Hij heeft ons in een avondvullende workshop heel wat wijsheid bijgebracht. Het was een fijne avond, waarin we veel geleerd hebben. Tijdens de lessen moet een molenaar-in-opleiding centraal staan en de instructeur moet oog hebben voor de verschillende manieren waarop een molenaar-in-opleiding kan leren. Al met al genoeg stof om met elkaar verder uit te werken en met elkaar over door te praten.

*Annemarieke van der Beek
Jan Kuiper*

Molenaar: ☒ Geschikt ☐ Ongeschikt

Geschikt of ongeschikt: deze vraag gebruikt onze krijgsmacht voor de personeelswerving. Ook de examencommissie maakt deze afweging om aan het eind van het examen wel of niet een getuigschrift vrijwillig molenaar toe te kennen. Zolang die afweging kan gebeuren op basis van de getoonde vaardigheid, kennis en inzicht van de kandidaat, is dat geen probleem. Maar soms gaat een andere afweging meespelen: de kandidaat heeft een waarneembare beperking in zijn functioneren. Kan hij of zij daarmee wel onder alle omstandigheden zelfstandig een molen bedienen? Is het examen wel de juiste gelegenheid, hierover een oordeel te vellen?

Aanleiding

Het komt zo nu en dan voor dat examenkandidaten worden voorgedragen, waarover bij de examencommissie twijfel bestaat of deze wel in staat is onder alle omstandigheden zelfstandig een molen te bedienen. Op kennis, inzicht en vaardigheid kun je zo iemand wel beoordelen. Dat kan prima in orde zijn. Maar wat als de kandidaat bijvoorbeeld

lijdt aan een beperking, waardoor snel handelen in noodsituaties niet mogelijk lijkt? Kun je dan de molen aan zo iemand toevertrouwen?

Nu kan iemand met recht de vraag stellen: geldt dit in feite niet voor alle molenaars? Ook zij moeten toch onder 'alle omstandigheden' de molen kunnen bedienen? Dus ook soms snel handelend kunnen optre-

den!

Dat is juist. Van hen mag je hetzelfde verwachten als van nieuwe molenaars. Maar voor gediplomeerde molenaars geldt allereerst dat het ieders persoonlijke verantwoordelijkheid is om te bepalen of hij/zij nog wel goed en veilig met de molen kan draaien. En dat niet alleen bij zomerweer met een mooi oostelijk briesje, maar onder alle omstandig-

heden! Eventueel kan de omgeving daarover een gesprek aangaan met zo'n molenaar. Daarover doet de examencommissie geen uitspraken. Wél over de mate waarin kandidaten voldoen aan de gestelde exameneisen. En daarin staat niet voor niets dat een kandidaat in noodgevallen extra snel moet kunnen afzeilen.

Behalve gebrek aan snelheid zijn er soms ook andere beperkingen waarvan de examencommissie zich afvraagt, of die misschien een bedreiging voor de veiligheid kunnen vormen. De commissie vindt het echter niet haar taak, om een genuanceerd oordeel hierover te vellen. Haar beoordeling moet gebaseerd zijn op de vastgelegde eisen, niet op verwachtingen aangaande iemands (on)mogelijkheden.

Die moeten veel eerder in het opleidingstraject worden vastgesteld. Door de instructeurs met name.

De examencommissie wil, met instemming van het Gilde, instructeurs en stagemolenaars hierop wijzen. En heeft besloten om dit goed onder ieders aandacht te brengen: in de inleiding van de exameneisen is opgenomen, dat iemand om examen te kunnen doen, naast de andere eisen, óók fysiek en mentaal in staat moet zijn onder alle omstandigheden zelfstandig de molen te bedienen. Deze zin wordt opgenomen in de introductiebrief voor nieuwe leden, op de website van het Gilde en op het examenaanmeldingsformulier (EAF), zodat afdelingsbesturen, toelatingscommissies, instructeurs, stagemolenaars en leerlingen zich gaan realiseren dat dit voor hen belangrijk is.

Uitvoering

Nu is papier geduldig, dus er moet meer gebeuren. Daarom behoort bovenstaande eis onderdeel uit te maken van het introductiegesprek met een nieuwe leerling. Zoals het vanzelfsprekend is dat je hem of haar wegwijs maakt in de structuur van de opleiding, het beschikbare lesmateriaal, de gebruikelijke afspraken op de molen en nog veel meer, moet ook over deze eis gesproken worden. Of zelfs vóór je aan je opleiding begint. Want die kan oorzaak zijn, dat je geen examen kunt afleggen. Dus geen molenaar kunt worden! Dat je zoiets aan het begin van de opleiding te horen krijgt en niet pas ergens halverwege of als je het examenaanvraagformulier gaat invullen, lijkt me duidelijk! Inderdaad, een harde eis, want het gaat over veiligheid. Maar ook over verantwoordelijk-

heid, voor elkaar en voor de molen. Elke leerling moet echter beginnen met een goed verwachtingspatroon van de opleiding en z'n latere functioneren als molenaar. En zeker als een beperking tot gevolg kan hebben, dat molenaar worden er wel eens niet in kan zitten.

Bij zichtbare beperkingen die misschien het bedienen van de molen lastiger maken zal een gesprek daarover wat gemakkelijker te voeren zijn. In andere gevallen moeten we het bij algemeenheden laten.

We gaan niemand laten keuren. Vragen ook niet wat hij of zij allemaal mankeert. Dat mag zelfs niet eens. Maar we mogen wel een dringend beroep op iemand doen dat als er – nu of op een later tijdstip – beperkingen in het functioneren zijn die de veiligheid in gevaar kunnen brengen, de leerling die zelf meldt. Waterdicht is dat natuurlijk niet, maar we leggen deze verantwoordelijkheid allereerst dáár waar die hoort, namelijk bij de volwassen leerling.

Deze afspraak maakt het ook makkelijker later zelf een gesprek hierover te beginnen als je vermoedt dat daar aanleiding voor is.

Een instructeur, die dit onderwerp niet noemt of bespreekt, maar het oordeel aan de collega's van de toelatingsexamens overlaat, handelt daarmee niet in het belang van de leerling. En een toelatingscommissie die twijfelt en de beslissing 'daarom maar' doorschuift naar de examencommissie miskent zijn eigen verantwoordelijkheid.

In het hele opleidingstraject is namelijk de examencommissie het minst in staat de eventuele consequenties van een beperking goed te beoordelen. Het examen is slechts een incidentele ontmoeting waarin zij een kandidaat maar anderhalf uur meemaakt in een situatie waarin niet alle aspecten van de dagelijkse praktijk aan bod komen. En het praktische deel daarvan is nog korter. Zoals al opgemerkt: het is ook haar taak niet dit te beoordelen. Zij neemt haar besluiten op basis van de gestelde eisen en het verloop van het examen.

Degene, die de kandidaat het beste kent – de instructeur – heeft het meeste zicht op de (on)mogelijkheden van de kandidaat en is daarom de eerstverantwoordelijke en zal het voortouw moeten nemen.

Vandaar ook de toevoeging op het EAF: de instructeur verklaart bij het voordragen van de kandidaat, dat hij of zij van mening is dat

de kandidaat in staat is onder alle omstandigheden zelfstandig de molen te bedienen.

Twijfel je als instructeur over je advies, overleg dan met een collega. Of stuur de leerling om die reden een paar keer naar een collega. Een eventueel negatief besluit van twee ervaren molenaars zal in het algemeen makkelijker te aanvaarden zijn door de leerling.

Soms kiest men voor de 'oplossing': we dragen deze kandidaat wel voor voor het examen maar spreken met hem af, dat als hij slaagt, hij vanwege zijn beperking niet alleen mag draaien. Echter: er is maar één getuigschrift, zonder beperkingen of uitzonderingen. Waar mee je overal terecht kunt. Een verkeerde 'oplossing' dus!

Stoppen?

Wat betekent het niet kunnen voldoen aan de gestelde eisen voor molenaar? Definitief stoppen en een andere hobby zoeken? Dat hoeft mijns inziens niet.

Dit verhaal gaat alléén over het kunnen voldoen aan de exameneisen. Dus over het wel of niet toekennen van het getuigschrift voor vrijwillig molenaar. En de daaraan verbonden bevoegdheid een molen te mogen bedienen. Dat is haar taak en verantwoordelijkheid. Niets meer en niets minder.

Dit verhaal zegt dus niets over iemands inzet op de molen. En ook niets over gediplomeerde molenaars, die (later) met beperkingen te maken krijgen.

Voor iedere enthousiaste vrijwilliger lijkt er wel een plek en taak te vinden op de molen. Probeer dus iedereen vast te houden. Ook wie niet aan de exameneisen kan voldoen. Ons daar hard voor maken is in het belang van de hele molenwereld. Al die vrijwilligers op de molen, van molengids tot inpakker, van winkeljuffrouw tot 'hulpmolenaar' zijn hard nodig en méér dan welkom!

Kijk wat er wél kan. Iemand kan, onder leiding van een ervaren molenaar, heel veel doen in het bedienen van de molen, tot bijna (!) zelfstandig werken aan toe.

Zoek daarom naar verantwoorde en creatieve oplossingen om een waardevolle vrijwilliger, die helaas een beperking heeft en daardoor geen getuigschrift kan krijgen, toch een fijne en zinvolle hobby te geven.

Namens de examencommissie DHM

Kees Kammeraat

Deze rubriek vermeldt activiteiten van de vereniging, de afdelingen en de regio. Hoewel de redactie begrip heeft voor het feit dat activiteiten vaak op korte termijn worden georganiseerd verzoeken wij iedereen rekening te houden met de verschijningsdata van de Gildebrief. Het is immers niet zinvol activiteiten te vermelden die al hebben plaats gevonden op de dag van verschijnen van de Gildebrief. De Gildebrief verschijnt voorafgaand aan de jaarvergadering eind maart, eind juni, eind september en vlak voor Kerst. U kunt ook even contact opnemen met de eindredacteur. Tevens is het mogelijk berichten aan te leveren voor op de facebook pagina van Het Gilde.

Unieke kans om molens Kinderdijk beter te leren kennen

De boezemmolens van Kinderdijk zijn bij iedereen bekend. Mogelijkheden om dit molencomplex uitgebreider te bezoeken dan de bezoekenmolen zijn er echter niet vaak. Zaterdag 28 mei 2016 wordt dit molenerfgoed exclusief voor molenmensen breder opengesteld. Bezoekt zullen worden onder meer Nederwaard Molen no. 5, met daarin een historische molenaarswoning en Overwaard Molen no. 4. Laatstgenoemde molen was voorheen tevens contramolen en zal in die staat worden teruggebracht. De dag wordt ingeleid en afgewisseld met diverse inhoudelijke presentaties over het thema boezembemaling en de te bezoeken molens. De organisatie is in handen van TIMS Nederland en Vlaanderen in samenwerking met medewerkers en molenaars van Stichting Werelderfgoed Kinderdijk. Iedere molenvriend is van harte uitgenodigd om mee te doen. De kosten bedragen € 18,00 waarbij de lunch is inbegrepen. Het volledige programma en de wijze van aanmelding is te vinden op www.molenkunde.eu

Molendag Land van Cuijk

De vereniging Molenvrienden Land van Cuijk e.o. organiseert jaarlijks op 2e Paasdag een Molendag in hun werkgebied.

Op 28 maart 2016 zullen de volgende molens van 11.00 – 16.30 uur geopend zijn:

Bergzicht – Gassel

Jan v Cuijk – St. Agatha

De Heimolen – St. Hubert

De Korenbloem – Mill

De Vooruitgang – Oeffelt

Het thema dit jaar is "Kunst in de molen". Lokale amateur kunstenaars tonen in alle molens hun kunstwerken.

Definitieve programma is t.z.t. beschikbaar op de website www.molenvrienden.nl

Uitnodiging

van het Gilde van Vrijwillige Molenaars, afdeling Noord-Holland

aan de gildeleden en belangstellenden, voor de

contactavond

op vrijdag 8 april 2016 om 20.00 uur

Nadat de avond door onze voorzitter is geopend is het woord aan de heer

Rob Veenman

Rob Veenman is hoogheemraad bij Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
en hij zal een lezing geven over

waterbeheer verleden en heden

Stelt u uw vragen tijdens de lezing. Halverwege de lezing is een pauze.
Vervolgens zullen de heren

Mark Ravesloot en Rien Eykelenboom

u informeren over ontwikkelingen in

brandpreventie op molens

De bijeenkomst wordt gehouden in
"De Beemster Keyser".

De locatie is gelegen rechts naast de Keyserkerk in het centrum van
Middenbeemster, Middenweg 176, 1462 HL Middenbeemster.

Zaal open: 19.30 uur. Aanvang: 20.00 uur.

Inlichtingen Jeroen Stricker
tel. 06-57193761 of jerstrick@hotmail.com

Kijk ook eens op
www.vrijwilligemolenaars.nl
bij de afdelingen

Je kunt er zien wie er in het afdelingsbestuur zitten. De afdelingsbesturen zetten er hun mededelingen op, voor wat betreft de opleiding (nieuwe theorieavonden), eventuele excursies, de veiligheidscoaches, cursus molengidsen, en wat ze nog meer willen laten weten. Daar hebben ze ook een lijst met de instructeurs en stagemolenaars en hun molens aangegeven.

Mis je er iets? Of zoek je iets anders? Neem dan contact op met de secretaris van je afdeling, het e-mailadres en telefoonnummer vind je er ook.

©2016 Het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische gegevens-verwerking of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

WORD MOLENAAR!

Op het omslag een foto van molenaar Aggie Fluitman van strijkmolen C in het Noord-Hollandse Oudorp in de gemeente Alkmaar. Aggie is zo'n 15 jaar bij molen C betrokken en bereikt binnenkort de 65 jarige leeftijd. Nu is het niet zo dat je dan geen molenaar meer mag zijn maar het molenaarswerk wordt haar een beetje te zwaar. Het is niet alleen het bedienen van de molen waar het om gaat, maar als bewoner is ze ook verantwoordelijk voor het klein onderhoud en schilderwerk aan zowel de molen als de schuur. Om de molen ligt een groot erf waar kippen en schapen verblijven. Alles bij elkaar een meer dan volledige dagtaak voor een vrouw alleen. Daarom heeft ze, uit liefde voor de molen, aan de eigenaar laten weten dat ze op zoek is naar een andere woning en de molen wil verlaten. Strijkmolen C van de Raaksmaatboezem is gebouwd in 1627 om het overvloedige water van de boezem van o.a. de Heerhugowaard op de Schermerboezem te malen. In totaal zijn 14 strijkmolens voor deze taak gebouwd. In 1941 werden de boezempeilen gemeen gelegd en kwamen de molens buiten bedrijf. Vanaf het jaar 2000 is de Molenstichting Alkmaar e.o. eigenaar van de strijkmolens in Oudorp. Na een grote restauratieronde draaien de strijkmolens weer en kan molen C zelfs weer malen, al is het in een circuit. Op de foto gemaakt door Joan Harmsen, die niet toevallig ook de buurvrouw van Aggie is, staan ook de strijkmolens D en E. Foto's van molenaars die ook een keer op het omslag willen mogen worden opgestuurd naar de redactie. Let even op de compositie waarbij de molenaar aan de rechterzijde van het beeld moet staan. Foto's moeten in landscape en in hoge resolutie (meer dan 3 Mb) worden aangeleverd.

Tom Kreuning

Geef een eigen draai aan de molen!

Word molenaar!

